

Piirkondliku veekaitse toetus:

EESMÄRK

VESI toetuse eesmärk on põhjavee kvaliteedi säilitamine, vähendades põllumajanduslikult kasutatavatel maadel toitainete leostumist ning põhjavette uhtumist. Pinnakate on NTAI väga õhuke, aluspõhi sageli väga lõheline (karstiaala) ning põhjavesi on seetõttu kohati kaitsmata või nõrgalt kaitstud. Ühtlasi on tegemist põhjavee kujunemise alaga.

Toetatakse kahte tegevust:

- 1) põllumaa hoidmine 60% talvise taimkatte all
- 2) maa kohustuseperioodi jooksul rohumaana hoidmine.

NÕUETE RIKKUMISEL

Toetusõiguslikkuse nõude rikkumisel toetust ei maksta või see tühistatakse täielikult.

Baasnõuete ja toetatavate nõuete puhul hinnatakse nõude rikkumist kolmest aspektist lähtuvalt:

- a) *Raskus* sõltub eelkõige selle tagajärgede olulisusest. Määratakse koefitsiendiga, mis annab rikkumisele kaalu sõltuvalt tagajärgede mõjust eesmärgile:

Koefitsiendid alla 0,3 - mõju nõude eesmärgile vähene.

Koefitsiendid 0,3...0,5 - mõju nõude eesmärgile oluline.

Koefitsiendid üle 0,5 - mõju nõude eesmärgile väga oluline.

- b) *Ulatus* sõltub eelkõige selle mõjust kogu tegevusele. Määratakse % taotletud toetusõiguslikust maast, millises ulatuses oli rikkumine. Mida suurem %, seda suurem on mõju kogu tegevusele.

- c) *Kestus* sõltub eelkõige selle mõju ajalisest ulatusest või sellest, kas seda mõju on võimalik mõistlike vahenditega lõpetada. Määratakse koefitsiendiga, mis annab rikkumisele kaalu sõltuvalt mõju kestvusest ja mõju lõpetamisest:

Koefitsiendid alla 0,3 - mõju kergesti eemaldatav või mõju lühiajaline.

Koefitsiendid 0,3...0,5 - mõju raskesti eemaldatav või mõju pikaajaline.

Koefitsiendid üle 0,5 - mõju püsiv.

Toetussummat vähendatakse protsendi võrra, mis leitakse raskuse ja kestuse koefitsientide ja ulatuse protsendi korrutamisel.

Igale nõudele on arvestatud vaikumisi maksimum vähenduse % toetussummast. Eestleitud olukorda arvesse võttes võib erandjuhtudel hinnata maatriksist erinevalt. Juhul, kui tegemist on raske rikkumisega, siis võib % olla suurem kui maksimumina määratud. Kui tegemist on ranga rikkumisega (pettus, tahtlik rikkumine) võib raskuse ja kestuse koefitsiente muuta selliselt, et taotleja võib jääda toetusest ilma.

Korduvus - käesoleva aasta rikkumine korrutatakse selle või sarnase nõude rikkumiste arvuga.
Rikkumine teist korda, siis x 2 jne.

1. MAK 2014+ toetuse saaja teavitab avalikkust, et asjakohane tegevus on viidud ellu või viiakse ellu EAFRD-st saadud toetuse abil. Avalikkuse teavitamiseks tähistab toetuse saaja asjakohase toetatava tegevuse „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” logo (edaspidi *arengukava logo*) ja Euroopa Liidu embleemiga (edaspidi *embleem*).

RASKUS	Koef. 0,1. Väga väike mõju nõude eesmärgile, avalikkuse teavitamine on toimunud ka toetuse saajate nimekirjade avaldamisena PRIA kodulehel.
ULATUS	100% -arengukava logo ja embleem puudub või 50% -arengukava logo olemas, aga embleem puudub või vastupidi, või ei vasta need kehtestatud nõuetele.
KESTUS	Koef. 0,1. Rikkumine on võimalik lõpetada väga lühikese ajaga ja vähete vahenditega.

Maksimumvähendamine esmasel rikkumisel on 1% MAK 2014+ toetusliigi toetussummast, mille osas ei ole toetuse saamisest avalikkust nõuetekohaselt teavitatud.

Toetussumma vähendamine: ulatuse % x raskuse koef x kestuse koef, nt 0,1x50x0,1=0,50%.

VESI rohumana hoidmise BAASNÕUDED:

1. Taotleja täidab kohustuseperioodi jooksul kogu majapidamise põllumajandusmaal ja põllumajanduslikus tegevuses maaeluministri 17. aprilli 2015. a määruse nr 32 „Otsetoetuste saamise üldised nõuded, ühtne pindalatoetus, kliima- ja keskkonnatoetus ning noore põllumajandustootja toetus” §-s 12 sätestatud püsirohuma säilitamise tava

RASKUS	Koef. 1,0. Suureneb mulla degradatsioon.
ULATUS	Rikkumisega pinna protsent põllumajandusmaast.
KESTUS	Koef. 1,0. Rohumaa maakasutusega TPR/PR on üles haritud või ei ole täidetud püsirohuma tagasirajamise kohustust.

Maksimaalne vähendamine esmasel rikkumisel on 100% toetussummast.

Näide: Taotlejal on kokku 40 ha põllumajandusmaad, millest püsirohuma tagasirajamise (TAR) kohustus oli kokku 1,5 ha, kuid taotleja märkis pindalatoetuste taotlusele ja maksetaotlusele TAR põldudeks kokku 0,50 ha. Lisaks on taotleja üles harinud 1,00 ha TPR maakasutusega püsirohumaad.

Kokku on rikkumisega pind 2,00 ha. Rikkumisega pinna protsent põllumajandusmaast on 5%.

Toetussumma vähendamine on seega 1,0 X 5% X 1,0 = 5%.

2. Taotleja kannab veeseaduse alusel peetavasse põlluraamatusse andmed kõikide kohustuseperioodi jooksul põllumajandusmaal tehtud tegevuste kohta.

RASKUS	Koef. 0,2. (Andmed ei vasta reaalsele olukorrale. Puudub ülevaade põllul tehtud töödest.)
--------	--

ULATUS	Kui põllu kohta puuduvad kõik andmed, siis 100 % põllu pinnast loetakse rikutud pinnaks. Kui põllu kohta puuduvad andmed osaliselt, siis 50% põllu pinnast loetakse rikutud pinnaks. Liidetakse rikutud pinnad kokku ha ja rikkumise % leitakse kogu põllumajandusmaa pinnast ha kokku, kui palju moodustab rikkumisega põldude ha kokku. Kui põlluraamat puudub, siis on ulatus 100%.
KESTUS	Koef. 0,2. (Andmeid on võimalik taastada või parandada. Teada on põllul kasvav kultuur, kuid tehtud töid, tööde teostamise aega või kasutatavate väetiste/seemnete koguseid ei ole võimalik täpselt määrata.)

Maksimumvähendamine esmasel rikkumisel on 4% toetussummast.

Ulatuse leidmise näide: 3 põldu kokku pinnaga 10 ha; rikkumine ühel põllul pinnaga 2 ha. Rikkumine kogu põllumajandusmaast $100 \times 2 / 10 = 20\%$.

Toetussumma vähendamine: ulatuse % x raskuse koef x kestuse koef, nt $20 \times 0,2 \times 0,2 = 0,80\%$.

VESI rohumaana hoidmise TOETATAVAD NÕUDED:

1. Maa tuleb hoida rohukamara all, mis peab olema rajatud hiljemalt esimese kohustuseaasta 15. juuniks.

RASKUS	Koef. 0,2 Kui kultuur pole rajatud 15.juuniks.Rohumaana hoidmine väldib NTA-I veekvaliteedi halvenemist.
ULATUS	Rikkumist arvestatakse VESI rohumaana hoidmise toetust taotletud ja toetusõiguslikel põldudel.
KESTUS	Koef. 0,2. Kui kultuur ei ole rajatud 15. juuniks, kuid on rajatud kontrolli hetkeks, siis rikkumine ei oma meetmele olulist püsivat mõju.

Maksimumvähendamine esmasel rikkumisel on 4% toetussummast.

2. Maa rohukamara kahjustamine maa ülekarjatamise tõttu on keelatud.

RASKUS	Koef. 0,3 Suureneb toitainete leostumine ja oht põhjaveele.
ULATUS	Rikkumist arvestatakse VESI rohumaana hoidmise toetust taotletud ja toetusõiguslikel põldudel.
KESTUS	Koef. 0,3. Ülekarjatamise korral taimik on reeglina võimeline taastuma.

Maksimumvähendamine esmasel rikkumisel on 9% toetussummast.

3. Taotleja võib rohukamarat uuendada üksnes otsekülvi ja pealekülvi teel.

RASKUS	Koef. 1 Väheneb toitainete leostumist. Kõige suurem oht toitainete leostumiseks ja põhjavette sattumiseks on taimestikuta kaitsmata põhjaveega aladel ja allikate ning karstlehtritega aladel.
---------------	---

ULATUS	Rikkumist arvestatakse VESI rohumaana hoidmise toetust taotletud ja toetusõiguslike põldude pinnast.
KESTUS	Koef. 0,8 Taimik uueneb, kuid künni või mingi muu mullaharimise ja taimiku uuendamise vahel on oht toitainete leostumiseks.

Maksimumvähendamine esmasel rikkumisel on 80% toetussummast.

VESI talvise taimkatte BAASNÕUE:

Taotleja hoiab vähemalt 30 % maaeluministri 29. aprilli 2015. a määruse nr 49 „Keskkonnasõbraliku majandamise toetus” § 5 lõigetes 1–6 sätestatud toetusõiguslikust maast (ehk KSM toetusõiguslikust maast) kohustuseaasta 1. novembrist kuni sellele järgneva kohustuseaasta 31. märtsini põllumajanduskultuurist koosneva talvise taimkatte all.

RASKUS	Koef. 1,0. Talvise taimkatteta põllul võib leostuda toitaineid ja seeläbi halveneda vee kvaliteet.
ULATUS	Protsent, mis jääb nõude täitmisest puudu.
KESTUS	Koef. 1,0. Järgmisel aastal on võimalik talvine taimkatte rajada.

Maksimumvähendamine esmasel rikkumisel on 30% toetussummast.

Ulatuse leidmise näide: Toetusõiguslik maa kokku 20 ha, sellest 30% on $(20 \times 30 / 100)$ 6 ha, millel peab talvine taimkatte. Tegelikult oli talvise taimkatte all 2 ha ehk 10 % $(2 \times 100 / 20)$. Rikkumine $30 - 10 = 20\%$.

Toetussumma vähendamine: ulatuse % x raskuse koef x kestuse koef, nt $20 \times 1 \times 1,0 = 20,00\%$

VESI talvise taimkatte TOETATAV NÕUE:

Taotleja hoiab vähemalt 60 % maaeluministri 29. aprilli 2015. a määruse nr 49 „Keskkonnasõbraliku majandamise toetus” § 5 lõigetes 1–6 sätestatud toetusõiguslikust maast (ehk KSM toetusõiguslikust maast) kohustuseaasta 1. novembrist kuni sellele järgneva kohustuseaasta 31. märtsini põllumajanduskultuurist koosneva talvise taimkatte all.

RASKUS	Koef. 1,0. Talvise taimkatteta põllul võib esineda toitainete väljaleostumine.
ULATUS	Talvise taimkatte % toetusõiguslikust pinnast: 0,00-39,99% - ulatus 100% 40,00-49,99% - ulatus 80% 50,00-54,99% - ulatus 40% 55,00-59,99% - ulatus 20%
KESTUS	Koef. 1,0. Sel aastal ei ole võimalik talvist taimkatet rajada.

Maksimumvähendamine esmasel rikkumisel on 100% toetussummast.

Näide: Talvist taimkatet 42%, siis on toetussummast vähendus $1,0 \times 80\% \times 1,0 = 80,00\%$.

Taotleja või tema esindaja, kes tegeleb taotleja põllumajanduslikus majapidamises põllumajandusliku tegevusega, peab teise kohustuseaasta 1. detsembriks olema osalenud Maaeluministeeriumi korraldatud veekaitsekoolitusel. Kui taotleja taotleb toetust mõlema VESI

toetuse tegevuse eest, peab ta koolitusel osalema üksnes ühe korra. Nõude täitmisel arvestatakse selle toetuse esmakordse vastuvõtmise aastast alates toimunud koolitusi.

Nõude rikkumist hinnatakse kolmest aspektist lähtuvalt:

- a) *Raskus* sõltub eelkõige selle tagajärgede olulisusest. Määratakse koefitsiendiga, mis annab rikkumisele kaalu sõltuvalt tagajärgede mõjust nõude eesmärgile:

Koefitsient „1“ mõju nõude eesmärgile vähene.

Koefitsient „2“ mõju nõude eesmärgile oluline.

- b) *Ulatus* sõltub eelkõige selle mõjust kogu tegevusele. Koolituse hindamisel on ulatuse koefitsiendiks „1“.

- c) *Kestvus* sõltub eelkõige selle mõju ajalisest ulatusest või sellest, kas seda mõju on võimalik mõistlike vahenditega lõpetada. Määratakse koefitsiendiga, mis annab rikkumisele kaalu sõltuvalt mõju kestvusest ja mõju lõpetamisest:

Koefitsient „1“ mõju kergesti eemaldatav või mõju lühiajaline.

Koefitsient „2“ mõju keskmiselt eemaldatav või mõju lühiajaline.

Koefitsient „3“ mõju raskesti eemaldatav või mõju pikaajaline.

RASKUS	Taotleja on läbinud koolituse tähtajast kuni 1 kuu hiljem. Koef. 1	Taotleja ei ole alates 2018. aastast koolitustel osalenud või on koolitused läbitud etteantud tähtajast hiljem kui 1 kuu jooksul. Koef. 2
ULATUS	Taotleja ei ole läbinud nõutud arvul koolitusi etteantud tähtaja jooksul (1%)	
KESTUS	Taotleja on läbinud koolituse tähtajast kuni 1 kuu hiljem. Koef. 1	Taotleja ei ole alates 2018. aastast koolitustel osalenud või on koolitused läbitud etteantud tähtajast hiljem kui 1 kuu jooksul. Koef. 3

Maksimumvähendamine esmasel rikkumisel on 6% toetussummast.